

Konsekvensutredning - Nedskrivning i kommunala företag

Inledning

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet när den överväger nya eller förändrade regler göra en konsekvensutredning och dokumentera denna.

Bokföringsnämnden (BFN) överväger att komplettera sitt allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3) med bestämmelser av innebörden att motsvarande regler som gäller i fråga om nedskrivning av anläggningstillgångar i ideella föreningar ska få tillämpas av ett företag som ägs av en kommun eller landsting och som lyder under den kommunala självkostnadsprincipen.

BFN:s konsekvensutredning dokumenteras i denna konsekvensanalys. Analysen utgår från de frågeställningar som finns i förordningen.

1. Beskrivning av problemet och vad BFN vill uppnå.

Ett företag som ägs av en kommun eller ett landsting omfattas av samma redovisningsregler som företag i allmänhet. Det innebär bl.a. att reglerna om nedskrivning av anläggningstillgångar i K3-regelverket blir tillämpliga för sådana företag om de upprättar sin årsredovisning med tillämpning av det regelverket. För ett företag som ägs av en kommun eller ett landsting och som omfattas av självkostnadsprincipen i kommunallagen (1991:900) innebär dessa regler att värderingen av anläggningstillgångarna ska återspegla den principen.

I K3 finns särskilda regler om nedskrivningar för bl.a. ideella föreningar. De särskilda nedskrivningsreglerna har tillkommit för att undvika nedskrivning av tillgångar som inte i första hand innehas för att generera avkastning. I syfte att tydliggöra att K3 ger utrymme för en värdering av en anläggningstillgång som återspeglar självkostnadsprincipen i företag som ägs av kommuner och landsting, föreslås att de särskilda reglerna om nedskrivningar för ideella föreningar i K3 görs tillämpliga på sådana företag.

2. Beskrivning av vilka alternativa lösningar som finns för det BFN vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd.

Som framgår av det brevsvaret till FAR som BFN beslutade den 2 maj 2016, kan företag som tillämpar den kommunala självkostnadsprincipen genom en direkt tillämpning av de allmänna reglerna om nedskrivning i K3 uppnå en värdering som återspeglar självkostnadsprincipen. Den nu övervägda ändringen i K3-regelverket syftar till att tydliggöra att regelverket för dessa företag möjliggör en sådan värdering.

3. Vilka som berörs av regleringen.

De företag som ägs av kommuner och landsting som omfattas av självkostnadsprincipen.

4. Vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser som regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen.

BFN bedömer inte att den övervägda regleringen medför några kostnadsmässiga eller andra konsekvenser.

5. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Regleringen går inte utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

6. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser.

BFN bedömer att inga särskilda hänsyn behöver tas och att inga speciella informationsinsatser behövs.

7. Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen.¹

Under 2012 fanns 1 853 kommun- och landstingsägda företag, dvs. företag som till 50 procent eller mer ägdes av kommuner eller landsting. Kommunägda företag förekommer i olika juridiska former. Den i särklass vanligaste företagsformen är dock aktiebolag, 92 procent av antalet företag drevs under 2012 som aktiebolag.

Den verksamhet som kommunerna bedriver i bolagsform avser i huvudsak områdena transporter, fastigheter, energi, vatten och avlopp samt avfallshantering. Därutöver finns också verksamheter organiserade i företag inom t.ex. näringslivsutveckling och turism, kultur och fritid, försäkring och övriga tjänster.

Drygt hälften, 52 procent, av de kommunägda företagen fanns inom branscherna företagstjänster och fastighetsverksamhet. Inom branscherna energi och vatten fanns 25 procent av de kommunägda företagen.

Vad gäller fastighetsverksamhet, så omfattas inte allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag av självkostnadsprincipen. Inte heller elverksamhet omfattas av självkostnadsprincipen.

Utöver alla kommunägda företag fanns 121 landstingsägda företag. Dessa verkade främst inom branscherna företagstjänster och fastighetsverksamhet, transport, kommunikation, utbildning, vård och omsorg. I likhet med de kommunägda företagen är den vanligaste företagsformen bland de landstingsägda företagen aktiebolag. Aktiebolagen stod för 91 procent av antalet företag

¹ Källa SOU 2015:24 s. 330.

8. Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Förslaget innebär att det blir tydligare vad som gäller och medför ingen ökad administrativ kostnad.

9. Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen.

Regleringen ska inte leda till några kostnader för eller behov av förändringar i verksamheten för berörda företag.

10. I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen.

Kommunallagen (1991:100) innehåller regler om bl.a. en kommuns uppgifter och kompetens och när vården av en kommunal angelägenhet kan lämnas över till ett företag. Reglerna har betydelse för att upprätthålla konkurrensneutraliteten mellan offentliga och privata aktörer. Utöver dessa regler finns särskilda regler om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet i konkurrenslagen (2008:579). Regleringen om hur nedskrivning ska ske av tillgångar i företag som verkar under själkkostnadsprincipen i kommunallagen påverkar inte tillämpningen av dessa regelverk. BFN bedömer därför att förslaget i sig självt inte har någon påverkan på konkurrensförhållandena.

11. Hur regleringen kan komma att påverka företagen i andra avseenden.

BFN bedömer att förslaget inte medför någon påverkan.

12. Behov av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

BFN bedömer inte att det finns något sådant behov.